

De secretaris van de Commissie
Corporate Governance
p/a Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Onze ref : AB/2003-89/wo
Doorkiesnr. : 020-3010385 / Faxnummer: 020-3010302
Datum : 4 september 2003
Betreft : reactie concept-code

Geachte heren,

Met belangstelling en waardering heeft NOREA, de beroepsorganisatie van IT-auditors, kennis genomen van uw voorstellen. Daar deze ook de positie en functie van de IT-auditor raken, geven wij graag gevolg aan uw uitnodiging tot een reactie.

De NOREA is met de commissie van mening dat integriteit en transparantie gecombineerd met een duidelijke positie en verantwoordelijkheid van de auditor een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan het (herstel van) vertrouwen in beursgenoteerde vennootschappen.

In dat verband wordt door ons onderkend dat de commissie een groot belang toekent aan de verantwoordelijkheid van het ondernemingsbestuur voor interne risicobeheersings- en controlesystemen. Daarbij hechten wij eraan om een enkele kanttekening onder uw aandacht te brengen met betrekking tot de beoordeling en beheersing van (IT-)risico's alsmede de rapportage daarover door de externe accountant. Dit wordt in de aanbevelingen over de financiële verslaggeving en de rol van de externe accountant gepositioneerd als "één van de onderwerpen waaraan *kan worden gedacht*". Dit geldt ook voor de werking van de interne risicobeheersings- en controlesystemen (inclusief de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking) en de kwaliteit van de interne informatievoorziening.

In onze beleving ontbeert de code een paragraaf of aanbeveling die de IT-verantwoordelijkheid van de onderneming en het toezicht daarop markeert. Wij zijn van mening dat in de paragraaf over de interne controle en risicobeheersing een expliciete verwijzing naar de IT-risico's opgenomen zou moeten worden. Bovendien zou –naar onze mening- naast een financiële expert in de Raad van Commissarissen ook een lid zitting moeten hebben dat als specifiek aandachtsgebied IT in zijn portefeuille heeft en beschikt over de noodzakelijke expertise om deze rol naar behoren te vervullen.

Een goede beheersing van de informatietechnologie ("IT-Governance") is –gecombineerd met een zorgvuldige beoordeling van bedreigingen en risico's- in onze beleving een randvoorwaarde voor de continuïteit van ondernemingen. De toegenomen afhankelijkheid van informatie- en

Postbus 7984
1008 AD Amsterdam

Bankrelaties:
ABN AMRO 475 165 403
Postbank 23 51 471

A.J. Ernststraat 55
1083 GR Amsterdam
Tel. 020 - 301 0 380
Fax 020 - 301 0 302
E-mail: norea@norea.nl
K.v.K. Amsterdam V 537540

NOREA

communicatietechnologie en de noodzaak van adequate informatiebeveiliging vragen om maatregelen die zich niet laten formuleren als vrijblijvende aanbevelingen. De desastreuze gevolgen van een brand in een rekencentrum, uitval van de stroomvoorziening, onjuiste managementinformatie en/of falende projectimplementaties zijn recente voorbeelden die dit onderstrepen. Duidelijkheid en transparantie vergen een éénduidig oordeel over de kwaliteit van de informatietechnologie. Duidelijke criteria en normenkaders kunnen bijdragen aan de onafhankelijke oordeelsvorming en veronderstelde transparantie. Voor dit doel zijn er gangbare internationale 'frameworks' en 'best practices' beschikbaar.

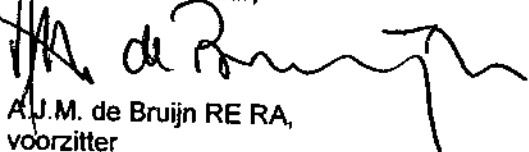
De audit van vandaag is doorgaans een hoogwaardige, gecompliceerde en (dus) veelal multidisciplinaire aangelegenheid van financial, operational en IT-auditors. Vanuit dat perspectief geeft de NOREA de voorkeur aan de aanduiding auditor boven accountant, zoals ook internationaal gangbaar is. Wij geven u in overweging deze aanduiding -waar mogelijk- ook in de definitieve tekst van de code te hanteren.

Wij onderschrijven daarnaast ook de opmerkingen die door het Koninklijk NIVRA alsmede het Instituut van Internal Auditors zijn gemaakt over het "internal control framework" en de positie van de "interne auditor".

Aldus kan in het samenspel van ondernemingsbestuur, in- en externe auditor en auditcommissie een rolverdeling worden vastgesteld waarin naast financial auditors ook auditors van andere disciplines een bijdrage kunnen leveren.

Hoogachtend,

Mamens het bestuur,

A.J.M. de Bruijn RE RA,
voorzitter